

Apel rozpoczyna się w sali gimnastycznej. Na frontowej ścianie biało-czerwona flaga państwowa i data: 3 Maja 1791 rok.

Obsada:

Narrator:

Uczeń1:

Uczeń2:

Uczeń3:

Uczeń4:

Matka:

Syn:

Recytator1:

Recytator2:

Recytator3:

Narrator zaprasza do wysłuchania części artystycznej poświęconej rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 Maja. Przypomina historię obchodów tej uroczystości.

Treść jego wystąpienia:

Rocznice uchwalenia Konstytucji 3 Maja uroczyście obchodzili polscy patrioci już podczas rozbiorów, pomimo represji i sprzeciwu zaborców. Wielkim świętem państwowym rocznica uchwalenia Konstytucji 3 Maja była w okresie międzywojennym. Po 2 wojnie światowej, w nowej rzeczywistości politycznej i ustrojowej zaprzestano obchodzenia tej rocznicy. Dopiero 6 kwietnia 1990 roku Sejm Rzeczypospolitej Polskiej zdecydował przywrócić jako święto państwowe dzień 3 Maja, to jest rocznice uchwalenia pierwszej polskiej

konstytucji w 1791 roku.

Uczeń 1 : Popatrz, co się dzieje, to chyba jakieś święto!

Uczeń 2 : Nie przeszkadzaj! Pewnie, że święto. Przecież mieliśmy kilka dni wolnego, musiał być jakiś powód, tylko jaki.....

Uczeń 1: Nie pamiętam, pani na historii coś mówiła, ale kto by zliczył te wszystkie wojny, rozejmy, rozbiory. Może ktoś nam powie, o co chodzi.

Uczeń 3 :. Słuchajcie uważnie. 3 maja 1791 roku Sejm Wielki uchwalił konstytucję. Było to bardzo ważne wydarzenie. Żeby zrozumieć jego znaczenie trzeba zacząć od roku 1772. Był to tragiczny czas w naszych dziejach, haniebny układ Rosji, Austrii i Prus nazywany pierwszym rozbiorem. Polska utraciła znaczną część swego terytorium.

Recytator1:

Narodzie, niegdyś wielki, dziś w smutnej kolei,
Wyzuty z siły, bogactw, sławy i nadziei,
Narodzie! Czas nie ufać w obce zaręczenia
W tobie samym jest zakład zguby - lub zbawienia!
Nie dbaj o to, żeś w ciężkie kajdany się dostał,
Gdzie lud rzekł – „ Chcę być wolnym – zawsze wolnym został”.

Uczeń 2 : Już wiem. Potem przyszedł drugi i trzeci rozbiór, a z nim całkowita utrata niepodległości. Polska znikła z mapy Europy.

Uczeń 3 pokazuje na mapie ziemie zabrane Polsce przez trzy państwa zaborcze.

Uczeń 1 :Powiedźcie więcej o uchwaleniu konstytucji.

Uczeń 4: Dla ratowania ginącej ojczyzny zebrał się w Warszawie Sejm Wielki. 3 maja 1791 roku uchwalił Ustawę Rządową zwaną potocznie Konstytucją 3 Maja .Była to druga, po konstytucji Stanów Zjednoczonych, nowoczesna ustawa zasadnicza, która regulowała podstawy ustroju Polski. Znosiła liberum veto i wolną elekcję, wprowadziła dziedziczność tronu. Umocniła władzę centralną a ograniczyła wpływy magnaterii. Uznawała konieczność utrzymania stutysięcznej armii. Miała stać się fundamentem pod budowę nowoczesnego i silnego państwa polskiego.

Uczeń 2 : Czy naród polski ucieszył się z uchwalenia Konstytucji?

Uczeń 3: Konstytucja 3 Maja, nazwana „ostatnią wolą konającej ojczyzny”, została entuzjastycznie przyjęta przez większość Polaków. Mieszkańcy Warszawy przez cały dzień wznosili okrzyki „ wivat król , wivat naród, wivat konstytucja”.

Na scenę wychodzi uczeń , który recytuje wiersz pt. „Trzeci Maja” – autor nieznany.

Recytator2:

*Cała stolica od rana
Huczy, jak rzeka wezbrana.
Poprzez ludu gwarne mrowie
Ciągną na zamek posłowie.
We wielkiej sali zamkowej
Gromkie okrzyki, przemowy.
Wchodzi król. W radosnej wrzawie
Zebranych wita łaskawie.
Nagle milknie ciżba zbita
Marszałek ustawę czyta.
Wielka ma zawitać zmiana:
Wolność, równość wszystkim dana.
Wszyscy zjednoczą się w pracy:
Szlachta, mieszczenie, wieśniacy.
Lecz wszyscy też w równej mierze
Polsce winni służyć szczerze.
Kto za tym, nich głos swój poda.
Jeden okrzyk: „Zgoda! Zgoda!”
Niech żyje sejm, król kochany
Niechaj żyją wszystkie stany!
Byle razem, ramie w ramie
A wszystko zło się przełamie.
Zapamiętajże narodzię:
„W wasni zguba, siła w zgodzie”.*

Na scenę wchodzi Matka z synem.

Syn: *Mamusiu, co oni wołają?*
Matka: *Cieszą się ze święta.*
Syn: *A co to za święto? Czemu mamuś nie odpowiadasz?*
Taką masz dziwną minę.

Matka: *Bo nie wiem, dziecino, jak ci to wytłumaczyć,
malutki jeszcze jesteś, to nie zrozumiesz.
Wiesz, że jak bawisz się zgodnie z dziećmi,
to mamusia się cieszy; wiesz dobrze,
co to jest zgoda?*

Syn: *Wiem mamusiu. Jak się nie kłócimy przy zabawie.*

Matka: *Dziś jest święto zgody. Dziś w całej Polsce,
jak długa i szeroka, zgodzili się ludzie na jedno.
Zgodził się król z narodem, naród z królem.
Zgodzili się wielcy z małymi, bogacze z biednymi.
Cały kraj się pogodził i myśli nad tym jak rządzić,
żeby z tej zgody jak najwięcej pożytku wynikło, i dla wszystkich
i dla każdego z osobna. Król Polski Stanisław August
będzie składał przysięgę.*

Syn: *A co to jest przysięga?*

Matka: *Przysięga to taka obietnica, której trzeba dotrzymać.
Daje się ją Bogu, nie ludziom
i tylko Pan Bóg może od niej zwolnić!*

Syn: *A co król, mamusiu, będzie obiecywał?*

Matka: *Że będzie wiernie narodowi służył i jego praw przestrzegał,
że sprawiedliwie będzie rządził i do krzywdy ludzkiej nie dopuści.*

Syn: *Mamusiu, a czy ja mógłbym przysiąc?*

Matka: *Na co chcesz przysiąc?*

Syn: *Że będę zawsze kochał wszystkich, że się nie będę kłócił,
że się będę dobrze uczył, że nie będę robił krzywdy nikomu.*

Matka: *Dobrze, synku, możesz przysiąc, ale pamiętaj że musisz obietnicę
dotrzymać.*

Uczeń 4: Uchwalenie Konstytucji 3 Maja zaniepokoiło przeciwników reform, zwłaszcza grupę magnatów polskich. Mając poparcie Rosji zawiazali konfederację w Targowicy i obalili dzieło Sejmu Wielkiego. Uratować niepodległości nie zdołało powstanie kościuszkowskie. W 1795 roku cała Polska znalazła się pod zaborami.

Recytator1 :

Czy to można zrozumieć,
Czy w to można uwierzyć,
Że kiedyś dzieciom broniono
Polskich pacierzy?
Że się po polsku czytać uczono
Po kryjomu
I że tylko w domu
I bardzo ostrożnie
O historii polskiej mówić było można?

Uczeń 3: Chociaż Polski nie było na mapie, Polacy raz po raz czynili wysiłki, by odzyskać wolność. Jan Henryk Dąbrowski utworzył Legiony Polskie we Włoszech, które udowodniły całemu światu, że „jeszcze Polska nie umarła, kiedy my żyjemy”. Wybuchło powstanie listopadowe, a potem styczniowe, ale dopiero I wojna światowa przyniosła Polsce niepodległość 11 listopada 1918 roku.

Narrator :

Z głębi dziejów, z krain mrocznych,
Puszcz odwiecznych, pól i stepów
Nasz rodowód, nasz początek,

Hen od Piasta, Kraka ,Lecha.
Długi łańcuch ludzkich istnień
Połączonych myślą prostą:
Żeby Polska, żeby Polska,
Żeby Polska była Polską
Zrzucał uczeń portret cara,
Ksiądz Ściegienny wznosił modły,
Opatrywał wóz Drzymała,
Dumne wiersze pisał Norwid.
I kto szablę mógł utrzymać,
Ten formował legion, wojsko,
Żeby Polska, żeby Polska,
Żeby Polska była Polską.
Matki, żony w mrocznych izbach
Wyszywały na sztandarach
Hasło „ Honor i Ojczyzna”-
I ruszała w pole wiara.
I ruszała wiara w pole
Od Chicago do Tobolska.
Żeby Polska, żeby Polska,
Żeby Polska była Polską

Chór :

Ref. Żeby Polska, żeby Polska, żeby Polska była Polską /2x

Narrator : W okresie międzywojennym dzień 3 maja został uznany za święto narodowe. . W czasie II wojny światowej święto 3 Maja było obchodzone przez oddziały partyzanckie i w dniu tym urządzone uroczyste składanie przysięgi i nadawano odznaczenia . Prasa podziemna drukowała artykuły poświęcone uchwaleniu konstytucji majowej. W Polsce Ludowej nie obchodzono święta 3 Maja. . Dopiero Sejm III Rzeczypospolitej przywrócił Polakom ich święto narodowe.

Witaj maj”

1. Witaj majowa jutrzeńko, świeć naszej polskiej krainie,
Uczymy ciebie piosenką, która w całej Polsce słynie..
Ref. Witaj maj, Trzeci Maj, u Polaków błogi raj/ 2x
2. Ucisk braci naszych cisnął, niemoc w ręku króla spała,
A wtem Trzeci Maj zabłysnął i nasza Polska powstała.
Ref...